

Szczelina odbytu

Co to jest szczelina odbytu? Szczelina odbytu (łac.: fissura ani; ang.: anal fissure) - jest to pęknięcie błony śluzowej odbytu, wzdłużnie do osi kanału odbytu lub owrzodzenie czyli ubytek błony śluzowej. Szczelina może być ledwie wyczuwalnym ubytkiem w błonie śluzowej do wyraźnie wyczuwalnego zagłębienia o wystarczająco głębokich brzegach. Zlokalizowana jest zwykle w końcowym odcinku kanału odbytu i w części tylnej (od strony kości ogonowej) lub przedniej (tj. od strony warg sromowych u kobiet lub worka mosznowego u mężczyzn). Skąd szczelina odbytu się bierze i dlaczego powstaje? Etiopatogeneza (mechanizm powstawania) szczeliny nie jest dokładnie poznana. Bezpośrednią przyczyną powstania szczeliny odbytu jest uszkodzenie fizyczne (czynnik mechaniczny) błony śluzowej: albo przez pocieranie (twardy stolec) albo przez bardzo nadmierne rozszerzanie odbytu. Sytuacje te ma mają miejsce np. przy zaparciach, stosunkach płciowych analnych. Szczelina odbytu jest zatem objawem a nie chorobą samą w sobie. Do jej powstania może dojść również przy zapaleniu błony śluzowej odbytu a to zdarza się najczęściej wśród przyczyn występowania szczeliny. Błona śluzowa jest obrzmiała, przekrwiona i krucha i wówczas przechodzenie stolca (nawet prawidłowego) może spowodować jej pęknięcie. Jak poznać czy mam szczelinę? Charakterystycznym objawem obecności szczeliny jest ból odbytu o różnym stopniu nasilenia, zwykle jednak bardzo duży oraz towarzyszące mu bardzo wzmożone i stałe napięcie zwieracza wewnętrznego odbytu. Współobecne może być również swędzenie i/lub pieczenie odbytu oraz plamienia krwią z odbytu w czasie oddawania stolca. Jak leczyć? Leczeniem w pierwszej kolejności jest zniesienie napięcia zwieracza. Warunkuje to skuteczność leczenia szczeliny. Samo rozluźnienie zwieracza odbytu powoduje również prawie natychmiastowe ustąpienie bólu. Ten etap leczenia uzyskuje się stosowaniem leków miejscowo w formie maści. U większości chorych jest to skuteczna forma i wystarczająca. Jednocześnie stosuje się dietę bogatobłonnikową, picie płynów (woda mineralna niegazowana) conajmniej 2,5 litra na dobę, leki zmiękczające stolec oraz przeciwzapalne. Należy zawsze szukać przyczyny powstania szczeliny, która może być pierwszym objawem poważnych chorób zapalnych jelit!!! Autorem i redaktorem serwisu jest dr Tomasz Wesolowski Ostatnia aktualizacja: 9/2009